

Andreea
RĂSUCEANU

---

fiction-Ltd

Vântul, duhul, suflarea

roman

Prefață de Paul Cernat

POLIROM
2020

Cuprins

<i>Blowing in the wind</i> (Paul Cernat)	5
Iolanda	13
M.	137
Mihalachi	251

Când m-am întors acasă, aproape se întuneca. Ajungea până la mine, condensat cum era între cele două rânduri de blocuri interminabile, mirosul unei intimități străine, adus de briza serii de-a lungul bulevardului, și simțeam un fel de stânjeneală, ca și cum aş fi privit pe gaura cheii o femeie care se dezbracă sau aş fi surprins un cuplu care face dragoste. Mirosea a alte așternuturi decât ale noastre, îmbibate de zeama altor corpuri, a mobile vechi și a sertare ticsite cu lucruri inutile, stricate, incomplete, lucrurile de care nimeni nu mai are nevoie, dar pe care nimeni nu se îndură să le arunce, pentru că ar fi ca și cum ți-ai arunca la gunoi o parte din viață, pentru că demult, cândva, la începuturi, au fost frumoase și noi, pentru că aveau în ele promisiunea unei vieți strălucitoare, unice, glorioase și pentru că, deși de-acum moliile și-au construit cuiburi străvechi, adevărate colonii săpate în lemnul înnegrit, în stofa moale a hainelor neaerisite de ani de zile, ele vin dintr-un timp pe care n-ai să-l mai poți trăi niciodată.

Era aceeași lumină de-acum atâția ani, din cartierul nostru, doar că acum răsfrântă în pereții de sticlă ai atâtore blocuri-turn apărute în ultimii ani. Pe aleea din fața blocului era o femeie îmbrăcată în negru, părea de la țară, avea niște plase și valize cu ea, întâi m-am gândit că e dintre cei care dorm în grădina din spatele blocului, imediat ce se încălzește vremea, dar nu era, aștepta pe cineva. Când s-a întors spre mine, i-am văzut ochii, era un fel de spaimă înghețată în ei, ceva ce trecuse dincolo de frică, aşa cum o poate simți un om, era însăși ideea de spaimă în ochii ei, oroarea, fără obiect, fără început, fără sfârșit, și totodată privirea ei avea ceva familiar, ceva cunoscut, dar nu pentru c-o mai întâlnisem, parcă nu venea din trecut, poate din viitor. Crezi asta, că cineva poate veni din viitor să te

avertizeze în legătură cu ceva sau pur și simplu să-ți amintească un lucru important? Am ajuns sus, n-am aprins luminile, am băut multă apă, mi-era îngrozitor de sete, am fumat o țigară. După câteva zeci de minute aproape am adormit, aşa, îmbrăcat cum eram. Și cândva, în timp ce făceam toate astea, am știut. Erau ochii mei, cu care mă privea altcineva. Ochii mei din seara aia, când am plantat împreună lalele în balcon.

* * *

Câteodată se întâmplă ceva, ceva care sparge peisajul perfect, încremenit pe placa de sticlă a memoriei tale, peisajul familiar pe care-l vezi în fiecare zi de pe balconul de la etajul opt, dar care nu arată niciodată la fel când ți-l amintești. Ca într-o fotografie stricată pentru că se văd pixelii sau un ecran de laptop unde câteva puncte luminoase apărute într-un colț anunță moartea întregului sistem. Blocurile de vizavi, despre ai căror locatari vorbiți în familie ca despre niște cunoscuți, care au porecla lor fiecare. Turnul unde se verifică ascensoarele, cândva cel mai înalt din zona asta a Bucureștiului, în spatele căruia moare în fiecare seară un soare roșu, de sfârșit de lume. Dansul bizar al poliomieliticului care traversează în fiecare dimineață bulevardul. Umbrele păsărilor pe acoperișurile de țiglă ale ultimelor vile din cartier. Corbi uriași, negri, care taie fumul inserării în drum spre câmpurile de la marginea orașului. Luna ca o meduză uriașă în spatele peretilor de sticlă ai zgârie-norilor. Jocul nesfârșit al transparentelor pe fundalul cerului întunecat, cerul e o iluzie, dragul meu, mi-a zis *el* într-o seară, culoarea lui albastră nu există, e o iluzie optică, o convenție, dacă lungimea de undă a culorii roșii era mai mică, cerul ar fi

fost roșu, nu albastru, înțelegi. Nu înțelegeam mare lucru, dar n-am îndrăznit să-i spun, era octombrie și venise să mă ia de la școală, aproape se întunecase, mergeam amândoi prin seara umedă, alunecam uneori pe frunzele moi, transformate de ploaie într-o mocirlă gălbuie, mirosea a oțet fier, parcă tot cartierul pune murături în seara asta, a mormăit și eu nu m-am încumetat să deschid gura și să-i zic că mie-mi plăcea mirosul înțepător, cum îmi mai plăceau și alte mirosuri ciudate, ca al paltonului lui aspru, de stofă gri, ca blana unui șobolan. Paltonul pe care nu l-a luat când a venit să-și adune ultimele lucruri și mai târziu, când tu nu erai acasă, mă duceam în debara și mă înveleam în el, brațele mele scurte nu ajungeau niciodată până la manșete, poalele zăceau pe jos ca niște animale blânde, întunecate, ridicam gulerul în jurul urechilor și stăteam aşa, zgomotele străzii ajungeau la mine mai moi și amestecate. Aș fi vrut să nu se termine niciodată drumul ăla, să mergem la nesfârșit aşa, prin seara densă, prin fumul care ieșea din coșurile caselor de mahala, pe sub pinii de la primărie de pe care se scurgeau, scuturate de vânt, picături mari de ploaie, erau aproape înghețate, aşa că, atunci când vreuna îmi nimerea în golul mic și cald dintre gulerul hainei și pielea gâtului, mă cutremuram de un frison plăcut, mă țineam de mâna lui mare și învărteam, ca de fiecare dată când ne plimbam împreună, verigheta strălucitoare în jurul degetului lui subțire, inelul juca puțin pe falangă, uneori gestul acesta îl enerva, dar acum era prea absorbit de gândurile lui ca să mă bage în seamă, călca deseori în băltoacele mari și stropii murdari îi udau pantalonii, înjura scurt, abia audibil, mama mă-sii de treabă, asta ne mai lipsea, ca și cum ploaia de octombrie era cea mai mare din nenorocirile posibile, dar eu nu știam că de fapt la

altceva se referea, alta era treaba la care se gândeau. În jurul nostru ziua de dezintegra rapid, obiectele își pierdeau formă, deveneau altceva, se risipeau unele-n altele și toate se scurgeau în mine, le simțeam în piept ca pe o materie lichidă care mă umplea, senzația de fericire era insuportabilă, mă sufoca, mă gândeam cu groază că ne apropiem de scara blocului și acolo, inevitabil, îmi va da drumul la mâna, iar dacă eu voi protesta, se va încrunta spunându-mi doar nu ți-e frică de întuneric, du-te și apasă întrerupătorul, și asta aveam să fac, imediat ce aş fi simțit sub degete arcul care făcea să se lumineze brusc pe scară, totul avea să se termine, drumul cu liftul nu era decât încă o stare de provizorat, etajul doi, cinci, șapte și eram acasă, în fața apartamentului cu numărul 96. Mi se părea că nu noi ne mișcam prin seara aia, ci ea era în noi, cu trotuarele ude și chiar cu fața lui, care apărea din când în când în lumina unui felinar, cu un aer străin, ca și cum ar fi fost de fiecare dată altcineva. Uneori în jurul lui lumina se aduna discretă, se culca alături ca un animal de casă, dar altfel decât te înconjura pe tine, tu o emanai, cu pielea și cu părul tău blond, el părea că o supune, avea nevoie de lumina aia și ea îl urma pretutindeni. Felinarele erau rare și becurile lor răspândeau un fel de reflexie galben-neon, culoarea unui corp intrat în descompunere, dar mie mi se părea că seara din jur are ceva feeric, că are ascunsă în ea o promisiune, un secret legat de viitorul nostru împreună, ignoram preocuparea lui și învârteam nebunește verigheta, ca în poveștile fermețate, acum avea să o transforme pe bătrâna care se aprobia, învelită în pardesiul ei vinețiu, într-o pisică tărcată, pe nepotul ei cu gheata dezlipită într-o pasăre albastră, uriașă, care-și va lua zborul peste bulevard. Pe marginea străzii se formase un mic șuvoi de apă,

curgea năvalnic spre grilajul unui canal acoperit de frunze, clipocitul apei avea ceva vesel, care m-a făcut să mă gândesc la vacanță, l-am întrebat dacă vom merge la C. iarna asta, de Crăciun, cum făceam uneori, când nu găseați bilete la vreo cabană ONT, la Timișul de Sus sau la Căpitanu, el s-a uitat la mine și și-a dat seama că ploaia reîncepuse și părul mi-era ud fleăscă, pune-ți gluga, hai, că aproape-am ajuns.

Pașii noștri decupau bucăți tot mai mari de întuneric, după trecerea noastră noaptea nu mai era la fel, atmosfera se schimbase definitiv, era ceva impur, amestecat în aerul vânturat de atâtea siluete grăbite, ceva ce nu avea să se reașeze decât spre dimineață, în mirosul tare, umed al zorilor, și acum îmi place să mă trezesc înainte de răsărit ca să-mi pot fuma prima țigară la geam. Nu mi-am dat seama că în prezența lui era deja o absență, ca primul colț blurat dintr-o fotografie de pe care urmează să se facă nevăzute siluetele imprimate, că dispariția lui era ceva inevitabil, atât de aproape, că ar fi putut la fel de bine să se facă nevăzut chiar atunci. Era ceva, un bruij fin, abia perceptibil, de care abia acum îmi dau seama, în seara aia, un bâzâit subțire, cum scotea uneori Diamantul nostru, făcându-ne să ne ținem respirația mai ales dacă se întâmpla în timpul programului de desene animate de la bulgari, recognoscibil doar pentru urechea formată, urechea expertă a Marelui Depanator, chemat de urgență să ciocănească în lămpile de sticlă cu senzorii lor ca tentaculele unor insecte metalice, eram sigur, PL 500. Dar eu eram surd în seara aia, mă bucuram că încă mă ținea de mână, că făceam împreună drumul iubit, de la școală spre casă, și nu pe celălalt, detestat, de dimineață, în sens invers, că mă lăsase chiar să-i învârt verigheta mare și grea.

În fața scării era un fel de bloc de ciment care ieșea în afară, cândva în mijloc era amenajată o grădiniță de flori, regina-nopții înfloarea până târziu, în octombrie, deși de la un moment dat încolo nu mai mirosea, fetele de pe scară se jucau cu păpușile plimbându-le pe sub florile uriașe, uneori ne lipeam cu burta de cimentul fierbinte, era vară, aerul vibra de prezențe nevăzute, asfaltul se lăsa sub greutatea mașinilor care treceau rareori pe bulevard. De ani de zile nu mai plantase nimeni nimic acolo, pământul se pietrificase, era cenușiu precum cimentul din jur, plin de chiștoace de țigară și de rahații câinilor din cartier. Pe margine stătea dimineața câte un bătrân din bloc, curând am observat că mai ales cei mai prăpădiți se așezau acolo, lacomi de soare, de lumină, locul se încingea și aerul din jur era călduț, în preajmă era forfotă toată ziua, copiii plecau și veneau de la școală, vecinii se opreau mereu la aviziere, uneori rămâneau de vorbă în fața ușilor mari de sticlă de la intrare. Un fel de anticameră a morții, care cum simțea că îi vine sfârșitul stătea acolo diminețile, de la un moment dat încolo nu-i mai vedea, dar de cele mai multe ori uitai oricum că fuseseră acolo și, dacă întrebai pe cineva, ridica mirat din umeri, cine, dl X, dar a murit acum doi ani. Și ce se întâmpla când mai murea câte unul din bătrânii săia. Nu mare lucru, doar gândacii migrau dintr-un apartament în altul, de obicei în cel de dedesubt, nu aveau vocația înălțimilor, în ciuda artei supraviețuirii în care nici o insectă nu-i întreceea. Era cea mai bună metodă de dezinsecție. Toate astea mi le zisese un tip de la o firmă pe care-l adusese să dea cu otravă în ghene, mi-a cerut o țigară și am fumat și eu una cu el, în spatele blocului. Gândacii fug primii, domnule, când nu mai locuiește nimeni într-o casă, fug în alt apartament, nu știu de ce. Fug unde e